

Information om laserbehandling ved grøn stær

Hvad er grøn stær?

Grøn stær er en tilstand, hvor det indre væsketryk i øjet overstiger det tryk, som synsnerven kan tåle. Øjet holder sin runde form konstant ved at opretholde et bestemt tryk inde i øjet. Det kommer i stand ved, at der bagtil i øjet døgnet igennem udskilles en væske, der løber ud gennem pupillen og frem til øjets forreste del, hvor den lige så hurtigt opsuges igen gennem en afløbsåbning dér, hvor hornhinden og regnbuehinden mødes (kammervinkel). Hos nogle af os er dette afløb ikke så åbent som normalt.

Derved stiger trykket i øjet og enten ved et anfald – hvor blodforsyningen til øjet næsten eller helt standser (akut grøn stær), - eller efter lang tid – hvor stigningen er mindre, men synsnerven ganske langsomt går i stykker (åbenvinkel grøn stær), - der opstår blinde områder i synsfeltet. Med tiden vil evnen til at se skarpt blive truet. Formålet med behandlingen er derfor, at sænke øjentrykket til et niveau, som synsnerven kan tåle. Det kan man gøre ved at lave et kunstigt afløb for væsken inde i øjet med laserstråler.

Hvad er laserstråler?

Laserstråler er særligt kraftige lysstråler, der fremkalder en ganske lille forbrænding (brøkdeler af en mm), når de rammer det væv, der skal behandles.

Den type laser, der benyttes på regnbuehinden ved truende akut grøn stær, er en såkaldt YAG (Yttrium-Aluminium-Granat)-laser, der udsender impulser ("skud") af infrarød varmestråling af meget intens styrke, men til gengæld af så uhyre kort varighed (pikosekund, dvs. milliardedel af et sekund), at laserstrålen kan styres yderst nøjagtigt og kun virker på få tusindedele mm af regnbuehinden. Når laserstrålen rammer, sprænges vævet i stykker, og ved at give flere laserskud efter hverandre, kan man fremkalde et lille hul tværs gennem regnbuehinden (iris), en såkaldt iridotomi.

Den type laser, der benyttes på øjets kammervinkel ved åbenvinkel grøn stær patienter, er enten Argon-laser eller, for nylig, en særlig YAG-laser. De udbreder bare de eksisterende afløb for væsken i kammervinklen.

Hvordan kan man få laser behandling for grøn stær?

- Hvis du tager medicin, skal du tage det som normalt. Det gælder især dine evt. grøn stær øjendråber! Du skal også spise og drikke, som du plejer.
- Inden behandlingen udføres en grundig øjenundersøgelse.
- Pupillen skal være sammentrukket (miotisk) for at mest muligt af regnbuehinden eller kammervinklen kan overskues. Derfor drypper vi øjet med dråber, der forsnævrer pupillen. Det tager en halv times tid, før dråberne virker maksimalt. Det tager endnu længere tid, evt. flere timer, før virkningen er ophørt.
- Det er ikke nødvendigt med beroligende eller smertestillende tabletter før behandlingen.
- Øjets overflade bedøves med øjendråber og en lille forstørrelseslinse placeres på øjet, mens man sidder i en almindelig øjenundersøgelseslampe med tilkøbt laserudstyr.
- Indgrebet varer ca. 2-5 min.

Øjenklinikken i Kalundborg

- Nogle af laserskuddene mærkes som stik eller jag i øjet, og det er normalt. Det kan endda indimellem gøre ondt, mens andre serier af skud slet ikke mærkes.
- Det er sædvanligvis tilstrækkeligt med én behandling og én kontrol efter to uger. Behandlingen beskytter mod akut grøn stær resten af livet. Men der kan være tilfælde, hvor langvarig forsnævring af afløbet har afstedkommet kortvarige episoder med trykstigning. Da kan der i stedet have udviklet sig en kronisk grøn stær, som vil kræve behandling med øjendråber og regelmæssige kontrolbesøg mange år frem.

Risiko og komplikationer

Som følge af den forsvindende korte varighed af hver laserimpuls, kan virkningen styres med stor nøjagtighed, således at beskadigelse af andet væv end det, der ønskes behandlet, praktisk taget ikke forekommer. Men der er mange fine blodkar i regnbuehinden, og dem kan man ikke se, fordi de er skjult af det tætte farvepigment i regnbuehinden. Derfor kan det ikke undgås, at man indimellem skyder hul på et blodkar. Blødningen kan dog næsten altid standses ved et kortvarigt fingertryk mod øjet. Meget sjældent fører en blødning til sløring af synet efter behandlingen; og allerede dagen efter er blødningen opsuget.

Efter behandlingen

- Umiddelbart efter laserbehandlingen er synet sløret, mest pga. de geleagtige øjendråber, der lægges på kontaktlinsen før isætningen. Det svinder allerede efter et kvarter til en halv time. Synet bliver først normalt flere timer efter endt behandling.
- Du må ikke selv køre bil hjem fra behandlingen, men få en anden til at køre.
- Pupillen kan være sammentrukket (lille) i op til 12 timer efter behandlingen.

Kontakt øjenlæge ved akut problem

Hvis du efter behandlingen får problemer, skal du ringe til øjenklinikken eller kontakte skadestuen, specielt hvis:

- Synet pludselig forværres.
- Øjet bliver ildrødt eller gør ondt.
- Du af anden årsag er urolig for dine øjne.

Venlig hilsen
Øjenklinikken i Kalundborg
Skibbrogade 29.
4400 Kalundborg